

Миколаюк Тетяна Степанівна

5 курс, факультет соціології і права,
НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Архипова Є.О., к.ф.н., доцент кафедри
теорії та практики управління
факультету соціології і права НТУУ «КПІ»

Проблеми захисту персональних даних в Україні

Сьогодні прослідковується надзвичайна активність використання інформаційно - комп'ютерних систем в усіх сферах людської діяльності, у зв'язку з цим надзвичайно актуалізується питання захисту персональних даних людини від несанкціонованого доступу та незаконної автоматизованої обробки.

Слід відзначити, що незважаючи на прийняття закону України про захист персональних даних ще в 2010 році, переважна більшість громадян все одно не має чіткого уявлення про свої права в цій сфері. Як правило, громадяни навіть не цікавляться, яким чином захищаються їхні персональні дані, з якою метою вони збираються, як оброблятимуться та використовуватимуться.

Наприклад, при прийнятті на роботу працівнику необхідно надати свої паспортні дані, документ про освіту, про стан здоров'я та ряд інших документів. Крім того, час від часу виникає необхідність надати додаткові копії певних документів. Зараз більшість торгівельних мереж (продуктових, аптечних, книжкових, тих, що продають одяг та косметику тощо), спортивних мереж, закладів харчування тощо мають певні програми лояльності для своїх клієнтів, для реєстрації в якій також збираються персональні дані. Таким чином, на підприємствах, установах та організаціях формуються чисельні бази персональних даних, причому дотримання всіх норм щодо їх використання та захисту часто досить сумнівне.

Важливо знати те, що на кожную дію, що виконуватиметься з вашими даними потрібен безпосередньо ваш дозвіл (крім дій, які передбачені законом), і ви вправі вимагати вичерпного та детального опису всіх дій, які виконуватимуться з ними.

Але, на жаль, сфера захисту персональних даних в Україні є ще не досить розвиненою, більшість осіб не знають про свої права.

На мою думку, не менш хвилюючим є питання про використання персональних даних в сфері послуг, де компанії обмінюються базами персональних даних клієнтів не повідомляючи їх про це. До того ж в Інтернеті можна знайти вільно розповсюджені бази персональних даних, про фігурування в яких не повідомляли суб'єктів персональних даних. Тоді треба не дивуватися тому, звідки та чи інша установа знає наш номер мобільного телефону, а інколи і домашню адресу, а відстоювати свої права на приватність та захист від несанкціонованого розповсюдження персональних даних.

Ще однією проблемою, яка на сьогодні не достатньо розглянута, є розробка політики захисту персональних даних у соціальних мережах та інших Інтернет-ресурсах. Реєструючись на форумах, в соціальних мережах та інших сайтах, ми залишаємо про себе досить багато особистої інформації: номер телефону, електронну адресу, інколи поштову адресу та багато іншого. Якщо при прийнятті на роботу, ми знаємо, з якою метою і як обробляються наші дані, то користувачі Інтернету, як правило, автоматично приймають умови обробки персональних даних, навіть не читаючи їх, що може призвести до небажаного розголосу персональної інформації. Слід пам'ятати, що деяку інформацію просто не можливо повністю видалити з соціальних мереж, оскільки вона зберігається на серверах, які нам не доступні.

Підсумовуючи вище сказане, зазначимо, що в Україні політика захисту персональних даних є не досить розвиненою, у зв'язку з цим постає безліч питань з боку громадян: для чого ми залишаємо ті чи інші дані, як вони використовуватимуться та оброблятимуться, чи має ще хтось доступ до них, крім розпорядника та володільця? Для того, щоб громадяни були краще поінформовані щодо захисту персональних даних, на наш погляд, необхідно активізувати роз'яснювально-інформаційну роботу, підвищувати рівень правової грамотності, адже мало розробити механізми правового захисту персональних даних – необхідно навчити людей їх використовувати, адже жодний омбудсмен не подбає про захист ваших персональних даних краще, ніж ви самі.